

Regels en Richtlijnen
Bachelor-, Master- en Educatieve-Masteropleidingen
Tilburg School of Humanities and Digital Sciences
2019-2020

NB **Geel** gearceerde tekstpassages zijn passages die afwijken van de corresponderende passages in de Regels en Richtlijnen voor de Research-Masteropleidingen van Tilburg School of Humanities and Digital Sciences.

Regels en Richtlijnen zoals bedoeld in artikel 7.12, lid 3 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW), vast te stellen door de Examencommissie. Deze Regels en Richtlijnen zijn van toepassing op de tentamens en examens in alle **bachelor- en master**opleidingen (i.c. met uitzondering van de research masteropleidingen) van de faculteit en beogen aan te sluiten bij de Onderwijs- en Examenregelingen (OER-en) van deze opleidingen, vast te stellen door de decaan.

INHOUDSOPGAVE

Artikel 1 Begripsomschrijving	2
Artikel 2 Taken en dagelijkse gang van zaken	3
Artikel 3 Het afnemen van examen of examenonderdeel	3
Artikel 4 Tijdstippen van afleggen van tentamens.....	4
Artikel 5 Laatste vak herkansing	5
Artikel 6 Toekenning tentamenvoorzieningen functiebeperking.....	5
Artikel 7 Aanmelding voor tentamens en examens.....	6
Artikel 8 Vrijstelling van een onderdeel	6
Artikel 9 De taal waarin het examen of examenonderdeel wordt afgenomen.....	6
Artikel 10 Vragen en opgaven, stof en duur van de tentamens	7
Artikel 11 Mondeling examen	7
Artikel 12 Surveillance bij tentamens	7
Artikel 13 De orde tijdens tentamens	8

Artikel 14 Fraude	9
Artikel 15 Procedure en sancties bij fraude.....	10
Artikel 16 Beoordeling van tentamens en examenonderdelen.....	11
Artikel 17 De nabespreking	12
Artikel 18 Vaststelling uitslag examen.....	13
Artikel 19 Het getuigschrift en de cijferlijst.....	13
Artikel 20 Judicium	13
Artikel 21 Beroep	15
Artikel 22 Wijzigingen van deze Regels en Richtlijnen	16
Artikel 23 Niet-voorzien gevallen	16
Artikel 24 Inwerkingtreding	16

Artikel 1 Begripsomschrijving

In deze Regels en Richtlijnen wordt verstaan onder:

- Examencommissie: de Examencommissie in de zin van de wet, voor alle **bachelor- en master**opleidingen van de faculteit. Leden van de Examencommissie zijn wetenschappelijk medewerkers in vaste dienst die met het verzorgen van onderwijs zijn belast. Voorzitter is hoogleraar/UHD/UD. Leden en voorzitter worden benoemd door de decaan, gehoord de leden en voorzitter van de Examencommissie;
- Examinandus: degene die deelneemt aan een tentamen of examen;
- Examinator: degene die namens de Examencommissie bevoegd is een tentamen of examen af te nemen. Degenen die zijn aangesteld bij Tilburg University als docent [1], zijn tevens examiner in de zin van artikel 7.12c van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek;
- Examen: de verzameling met goed gevolg afgelegde tentamens in de tot een opleiding behorende onderdelen, eventueel aangevuld met een onderzoek van door de Examencommissie aangewezen examinatoren naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus;
- Tentamen: het onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus met betrekking tot een bepaald onderdeel van de opleiding, alsmede de beoordeling van de resultaten van dat onderzoek;

[1] Docent/UD/UHD/Hoogleraar in vaste en tijdelijke dienst; promovendus onder supervisie van Docent/UD/UHD/Hoogleraar.

- Toets: een deelonderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden op het gebied van een onderdeel, alsmede de beoordeling van de resultaten van het deelonderzoek;
- Student: degene die is ingeschreven aan de universiteit voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en examens van de opleiding.

Artikel 2 Taken en dagelijkse gang van zaken

De decaan wijst de Examencommissie aan. Deze commissie is belast met achtereenvolgens:

- het borgen van de kwaliteit van de tentamens en examens onverminderd artikel 7.12c van de WHW,
- het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen binnen het kader van de onderwijs- en examenregeling, bedoeld in artikel 7.13 van de WHW, om de uitslag van tentamens en examens te beoordelen en vast te stellen,
- het afnemen van examens,
- de organisatie en coördinatie van tentamens,
- de goedkeuring van verzoeken tot toelating tot de opleidingen en van vrije opleidingsprogramma's,
- de goedkeuring van verzoeken tot vrijstelling voor het afleggen van één of meer tentamens.

De secretaris is belast met de behartiging van de dagelijkse gang van zaken van de Examencommissie. De Examencommissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden. De Examencommissie verstrekt het verslag aan de decaan.

Artikel 3 Het afnemen van examen of examenonderdeel

1. Elk examen, tentamen of ander examenonderdeel omvat het onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus met betrekking tot een bepaald onderdeel van de opleiding, alsmede de beoordeling van de resultaten van dat onderzoek.
2. Dit onderzoek en deze beoordeling worden verricht door de Examencommissie, dan wel door de door haar aangewezen examinatoren.
3. In het geval dat van hetzelfde examenonderdeel, al dan niet tezelfdertijd, door meer dan één examinator het onderzoek wordt verricht en het resultaat daarvan wordt

beoordeeld, ziet de Examencommissie erop toe dat die examinatoren beoordelen aan de hand van dezelfde normen. Zo nodig wijst de Examencommissie een voor het examineren eerst verantwoordelijke examinerator aan.

4. De vaststelling of is voldaan aan de voorwaarden voor de toelating tot het afleggen van het examen of van één of meer onderdelen daarvan geschiedt door de Examencommissie of de examinerator.

Artikel 4 Tijdstippen van afleggen van tentamens

1. Schriftelijke tentamens worden afgenomen op de data die voor de aanvang van het betreffende cursusjaar door de Examencommissie zijn vastgesteld, gehoord de desbetreffende examinatoren.
2. Bij de vaststelling van de data, bedoeld in het eerste lid, wordt zoveel mogelijk voorkomen dat tentamens gelijktijdig worden afgenomen. Tussen de aanvangstijden van twee tentamens van het verplichte curriculum ligt zo mogelijk 24 uur.
- 3a. In geval van gelijktijdige roostering van door een student af te leggen toetsen of tentamens binnen één opleiding en van door een student af te leggen toetsen of tentamens vanwege een convenantopleiding (bijvoorbeeld double degree van Liberal Arts and Sciences – Nederlands recht), is het de verantwoordelijkheid van de student dit uiterlijk 4 weken vóór de tentamendatum te melden aan de Examencommissie. Deze zal indien mogelijk hiermee rekening houden bij de vaststelling van de aanvangstijdstippen van toetsen of tentamens. Hier zijn echter geen rechten aan te ontlenen.
- 3b. Er wordt geen alternatieve tentamengelegenheid aangeboden voor gelijktijdige roostering van door een student af te leggen toetsen of tentamens vanwege het gelijktijdig volgen van twee opleidingen
4. Indien de student aantoonbaar overmacht verhinderd te zijn op een tijdstip zoals bedoeld in het eerste lid, dient van deze verhindering vóór dit tijdstip bij het secretariaat van de Examencommissie melding gemaakt te worden. Indien de melding van verhindering hetzij tijdig is geschied, hetzij door aantoonbare overmacht niet tijdig heeft kunnen plaatsvinden, kan de student binnen 15 werkdagen na de datum waarop het schriftelijk tentamen is afgenomen (het tijdstip bedoeld in het eerste lid) aan de Examencommissie doormiddel van een gemotiveerd schriftelijk verzoek vragen voor een vervangende gelegenheid van de eerste tentamengelegenheid c.q. de herkansing. Ingeval de student een verzoek indient voor een vervangende gelegenheid van de eerste tentamengelegenheid, verwijst de Examencommissie de student in principe eerst door naar de reguliere herkansing. De Examencommissie kan advies inwinnen bij de betrokken docent.
5. Mondelinge tentamens worden op een door de desbetreffende examinerator dan wel examinatoren, zo mogelijk na overleg met de examinandus, te bepalen datum afgenomen.

6. Wijziging van een in het eerste lid bedoeld tijdstip vindt uitsluitend plaats in geval van overmacht, bijvoorbeeld wegens het niet beschikbaar zijn van de benodigde tentamenruimte.
7. Het bepaalde in het vijfde lid is zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing op tentamens die anders dan schriftelijk of mondeling worden afgenomen.

Artikel 5 Laatste vak herkansing

1. De student die op één na alle tentamens van een bachelorprogramma met goed gevolg heeft afgelegd dan wel van het afleggen daarvan is vrijgesteld en de bachelorscriptie met een voldoende resultaat heeft afgerond, heeft onder de hierna te noemen voorwaarden éénmalig recht op een extra tentamengelegenheid in het desbetreffende onderdeel.
De voorwaarden zijn:
 - a. de vertraging wordt veroorzaakt door de laatste nog te behalen cursus uit het verplichte programma;
 - b. de studielast van deze laatste cursus bedraagt maximaal 6 ECTS-credits;
 - c. de student heeft in ieder geval deelgenomen aan de laatste twee tentamengelegenheden van het desbetreffende onderdeel;
 - d. de student heeft bij beide pogingen in ieder geval ten minste een 3 behaald.
2. Behoudens de clausule zoals verwoord in artikel 4.4 van de Regels in Richtlijnen, is dit de enige grond die TSHD kent voor extra tentamengelegenheden. Verzoeken om extra tentamengelegenheden op andere gronden worden dan ook zeer zelden gehonoreerd.

Artikel 6 Toekenning tentamenvoorzieningen functiebeperking

1. Studenten met een functiebeperking kunnen een verzoek indienen voor bijzondere tentamenvoorzieningen via het Digitaal Meldpunt Functiebeperking. De student is verplicht bewijsstukken in te dienen met betrekking tot zijn of haar functiebeperking.
2. Verzoeken en bewijsstukken die bij het Digitaal Meldpunt Functiebeperking binnenkomen, worden beoordeeld door de studentendecaan.
3. De studentendecaan heeft mandaat om in individuele verzoeken namens de Examencommissie te besluiten voor zover de functiebeperking en de daarbij gevraagde tentamenvoorzieningen zijn omschreven in het daartoe vastgestelde protocol.
4. Een besluit als genoemd in het derde lid is een voorgenomen besluit. Een voorgenomen besluit wordt na 14 dagen na dagtekening een definitief besluit, tenzij een student het niet eens is met het voorgenomen besluit en hij/zij de

studentendecaan binnen bovengenoemde termijn schriftelijk en gemotiveerd verzoekt het voorgenomen besluit te heroverwegen.

5. Na een verzoek tot heroverweging zal de studentendecaan in overleg met de Examencommissie binnen 4 weken een definitief besluit nemen.
6. Indien de functiebeperking van de student en/of de gevraagde tentamenvoorziening niet is omschreven in het daartoe vastgestelde protocol, zal de studentendecaan het verzoek zo spoedig mogelijk doorzenden naar de Examencommissie, die een besluit zal nemen met betrekking tot dat verzoek.
7. Tegen een definitief besluit kan de student binnen zes weken beroep aantekenen bij het College van Beroep voor de Examens.

Artikel 7 Aanmelding voor tentamens en examens

1. De aanmelding voor schriftelijke tentamens geschiedt via internet. Deze aanmelding geschiedt overeenkomstig de richtlijnen zoals die door de Central Student Desk zijn vastgesteld.
2. Aanmelding voor mondelinge tentamens dient te geschieden door het invullen van het daarvoor bestemde formulier in overleg met de examinator.
3. Om tot een afsluitend examen te kunnen worden toegelaten moet de examinandus ten minste drie weken voor de gewenste afstudeerdatum het daarvoor bestemde formulier, alsmede de vereiste overige bescheiden inleveren bij de Central Student Desk.

Artikel 8 Vrijstelling van een onderdeel

1. Een verzoek om vrijstelling van het afleggen van een examenonderdeel wordt ingediend bij de secretaris van de Examencommissie.
2. De Examencommissie neemt na ingewonnen advies van de desbetreffende vakdocent binnen een maand na ontvangst van het verzoek (of indien deze periode geheel of gedeeltelijk in de academische vakantieperiode valt, binnen een maand na afloop van die vakantieperiode) een gemotiveerde beslissing. De verzoeker wordt van het besluit schriftelijk in kennis gesteld.

Artikel 9 De taal waarin het examen of examenonderdeel wordt afgenomen

1. De examenonderdelen worden afgenomen in het **Nederlands** of in een andere taal die voortvloeit uit de aard van het onderwijs in het desbetreffende examenonderdeel.

2. Een verzoek van de examinandus tot het afleggen van één of meer vakken of onderdelen in een andere taal dan de conform lid 1 bepaalde, moet ten minste twee maanden voor de tentamendatum worden ingediend bij de Examencommissie.

Artikel 10 Vragen en opgaven, stof en duur van de tentamens

1. De vragen en opgaven van het tentamen moeten op basis van de tevoren bekend gemaakte bronnen waaraan de examenstof is ontleend redelijkerwijs te maken zijn. Deze bronnen worden voor de aanvang van het onderwijs dat op het tentamen voorbereidt in hoofdzaak bekend gemaakt. Uiterlijk een maand voor het afnemen van het tentamen wordt de precieze omvang van de stof definitief bekend gemaakt.
2. Wanneer het onderwijs ter voorbereiding op een tentamen opnieuw wordt gegeven, doet de examinandus examen over de stof die bij die gelegenheid voor dat tentamen is vastgesteld, tenzij de Examencommissie op verzoek van de examiner en/of de examinandus anders bepaalt.
3. De duur van elk tentamen is zodanig dat de examinandus redelijkerwijs voldoende tijd heeft om de vragen te beantwoorden. Schriftelijke tentamens duren in de regel 2,5 uur. Voor toetsen die gedurende het semester worden afgenomen, geldt de duur van maximaal twee collegeblokken (1,5 uur).
4. Geruime tijd voor het afnemen van een toets of een tentamen stelt de examiner voor zover mogelijk de examinandi in de gelegenheid kennis te nemen van voorbeeldopgaven of een voorbeeld van een vergelijkbare toets of tentamen alsmede van de daarbij behorende antwoordindicaties.

Artikel 11 Mondeling examen

Een examiner kan alleen met instemming van de te examineren persoon besluiten een tevoren anders aangekondigde wijze van tentamineren om te zetten in een mondeling tentamen.

Artikel 12 Surveillance bij tentamens

1. De surveillance bij het afleggen van een tentamen geschiedt in beginsel door de eerstverantwoordelijke examiner van het examenonderdeel.
2. Andere surveillanten dan de examiner worden in eerste instantie door de examiner of Examencommissie aangezocht en treden op namens de desbetreffende examiner of Examencommissie. Student-assistenten mogen slechts surveilleren in aanwezigheid en onder toezicht van een lid van het wetenschappelijk personeel: de verantwoordelijke docent. Indien de verantwoordelijke docent om dringende redenen verhinderd is, dient hij zelf voor een (of meerdere) daartoe bevoegde surveillanten te zorgen.

3. Bij 50 of meer deelnemers dienen minimaal twee surveillanten aanwezig te zijn. Bij 100 of meer deelnemers dienen minimaal drie surveillanten aanwezig te zijn.

Artikel 13 De orde tijdens tentamens

1. Een examinandus mag niet eerder dan een half uur na aanvang van een tentamen de zaal verlaten.
2. Als een examinandus door vertraging als gevolg van externe omstandigheden na aanvang van het tentamen de betreffende zaal betreedt, mogen hem de opgaven slechts worden uitgereikt als nog geen van de andere deelnemers aan het tentamen het werk heeft ingeleverd en de zaal (zalen) heeft verlaten. De examinandus die te laat komt heeft geen recht zijn werk later dan de vastgestelde eindtijd van het tentamen in te leveren.
3. De examinandus is verplicht zich op verzoek van of namens de Examencommissie te legitimeren m.b.v. zijn collegekaart, paspoort of rijbewijs. De examinandus die hieraan niet voldoet wordt meegedeeld dat geen beoordeling van het tentamen zal plaatsvinden totdat namens de Examencommissie de identiteit van de examinandus genoegzaam is vastgesteld.
4. Bij een schriftelijk tentamen dient de examinandus de presentielijst te tekenen. De examinandus gaat zitten op de genummerde plaats die hem middels een oproepkaart door de Centrale Studenten Administratie is toegewezen. De examinandus die niet voorkomt op de door de Centrale Studenten Administratie verstrekte lijst waarop de namen zijn vermeld van diegenen die zich voor het tentamen hebben aangemeld, en die ook geen oproepkaart kan tonen, wordt uitgesloten van deelname aan het desbetreffende tentamen.
5. Tijdens het afleggen van het schriftelijk tentamen mag de examinandus geen boeken, dictaten, aantekeningen of dergelijke binnen handbereik hebben, afgezien van schrijfgerei en het aan hem verstrekte materiaal (incl. kladpapier), tenzij namens de examiner of Examencommissie anders is bepaald.
6. De examinandus dient tijdens het afleggen van een tentamen uitsluitend gebruik te maken van eigen capaciteiten en van literatuur en apparatuur waarvan namens de Examencommissie of examiner is bepaald dat deze tijdens het examen of examenonderdeel mag worden gebruikt. Het is niet toegestaan handelingen te verrichten die hiermee niet te verenigen zijn, zoals afkijken bij medestudenten, inlichtingen aan medestudenten verschaffen of hen daartoe uitlokken. Het in dit lid bepaalde is tevens van toepassing op het maken van individuele werkstukken en take-home tentamens (plagiat en fraude bij het verrichten van onderzoek).
7. Voor de Bacheloropleiding Algemene Cultuurwetenschappen, de Bacheloropleiding Filosofie, de Masteropleiding Kunst- en Cultuurwetenschappen en de Masteropleiding Filosofie:

Met inachtneming van het bepaalde in het voorgaande lid, kan het onderzoek voor een **bachelor- of master**thesis indien de aard van een thesis-onderwerp zich hiertoe leent, zulks ter nadere bepaling door de examinerator, ook door twee studenten in samenwerking voorbereid en uitgevoerd worden. Uitgangspunt is dat beide studenten een eigen thesis schrijven waarbij conform de vereisten van bronvermelding wederzijds naar elkaars thesis verwezen moet worden. Beide theses worden afzonderlijk beoordeeld.

Voor gemeenschappelijke onderdelen van het onderzoeksproces en/of het uiteindelijke eindresultaat in de vorm van thesisteksten zijn de beide studenten in gelijke mate verantwoordelijk. In overleg met de examinerator wordt de taakverdeling tussen de studenten geëxpliciteerd en wordt in de beide theses een verantwoording gegeven over wie van beide studenten voor welke (deel)vraagstellingen en onderdelen verantwoordelijk is geweest. In het voorwoord wordt expliciet vermeld voor welke onderdelen de studenten gezamenlijk en voor welke onderdelen zij afzonderlijk verantwoordelijk zijn. De onderdelen die door de studenten afzonderlijk zijn voorbereid en uitgevoerd, dienen als aparte paragrafen of hoofdstukken herkenbaar te zijn.

8. De examinandus is verplicht de aanwijzingen van de Examencommissie c.q. de examinerator, die voor de aanvang van het examen of tentamen zijn gepubliceerd, alsmede aanwijzingen die tijdens het examen of tentamen en onmiddellijk na afloop daarvan worden gegeven, op te volgen. Surveillanten zijn bevoegd aanwijzingen te geven en controles te verrichten ter bevordering van de goede gang van zaken tijdens het afleggen van het tentamen. De surveillant kan de examinandus vragen eventueel materiaal zoals bedoeld in het derde lid aan hem te overhandigen.

Artikel 14 Fraude

1. Onder fraude wordt verstaan het handelen of nalaten daarvan door een examinandus dat tot gevolg heeft dat het vormen van een juist oordeel over zijn kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt gemaakt.
2. In ieder geval wordt als fraude aangemerkt:
 - a. Het voorhanden hebben tijdens een tentamen van geschriften, elektronische apparatuur of enig ander middel met vergelijkbare eigenschappen of functie, waarvan de raadpleging of het gebruik tijdens het tentamen niet uitdrukkelijk is toegestaan.
 - b. Gedurende een tentamen afkijken bij mede-examinandi of met hen of anderen op enigerlei wijze, binnen of buiten de tentamenruimte, informatie uitwisselen.
 - c. Zich tijdens het tentamen uitgeven voor een ander persoon dan wel een ander persoon in de plaats van de examinandus het tentamen laten afleggen.

- d. De uitgereikte vraag- en/of antwoordformulieren verwisselen of met anderen uitwisselen.
 - e. Voorafgaand aan het tentamen zichzelf of één of meer mede-examinandi in het bezit stellen van vragen, opgaven of antwoorden van het desbetreffende tentamen.
 - f. Het aanbrengen van wijzigingen in het tentamen nadat dit is ingeleverd.
 - g. In een scriptie of ander werkstuk gegevens, teksten, redeneringen of gedachten van anderen overnemen of parafraseren zonder correcte, gespecificeerde bronvermelding.
 - h. Bij het uitvoeren van een (afstudeer)onderzoek de onderzoeksresultaten verzinnen, opzettelijk manipuleren of met het oogmerk van misleiding niet correct weergeven.
 - i. Het gelegenheid geven dan wel aanzetten van medestudenten of mede-examinandi tot fraude.
 - j. Het zonder toestemming van de examinerator overnemen of parafraseren van bij een ander vak geproduceerd eigen werk of een deel daarvan.
3. Met het oog op de controle op fraude kan de examinerator de examinandus verplichten een schriftelijk werkstuk of een **bachelor-** dan wel **master**thesis of andersoortige schriftelijke opdracht ook elektronisch in te leveren.

Artikel 15 Procedure en sancties bij fraude

1. Door de examinerator of surveillant geconstateerde tentamenfraude wordt door hem onmiddellijk medegedeeld aan de examinandus en hij maakt daarvan aantekening op het door de examinandus in te leveren of ingeleverd werk. Daarbij is de examinerator of surveillant bevoegd de bij de fraude gebruikte materialen of apparatuur als bewijsstuk in te nemen, voor zover en zo lang als voor controle noodzakelijk is.
2. Zo spoedig mogelijk na afloop van het desbetreffende tentamen brengt de examinerator aan de Examencommissie verslag uit over de geconstateerde, dan wel vermoede fraude met gebruikmaking van het daartoe bestemde fraudemeldingsformulier. De examinandus wordt een afschrift van het formulier gezonden.
3. De voorzitter van de Examencommissie stelt de examinandus in de gelegenheid op de fraudemelding te reageren. De examinandus doet dat naar eigen keuze schriftelijk of mondeling.

4. Afhankelijk van de ernst van de gepleegde fraude, en met inachtneming van de beginselen van rechtsgelijkheid en proportionaliteit, legt de Examencommissie één of meer van de volgende maatregelen op:
 - a. In alle gevallen het ongeldig verklaren van het afgelegde tentamen;
 - b. Ingeval van fraude bij het schrijven van een afstudeerthesis het schrijven van een nieuwe thesis ^[2];
 - c. Uitsluiting van een of meer tentamens en examens van de universiteit voor een termijn van ten minste drie maanden en ten hoogste één jaar.
 - d. Voorstellen aan het College van Bestuur om de inschrijving voor de opleiding van de betrokkene definitief te beëindigen.
5. De Examencommissie kan bij de vaststelling van een maatregel bedoeld als onder lid 4 de omstandigheid van eerder door de examinandus gepleegde fraude mede in aanmerking nemen.
6. De Examencommissie stelt de examinandus terstond schriftelijk in kennis van haar besluit onder vermelding van de beroepsmogelijkheid bij het College van Beroep voor de Examens (CBE), binnen 6 weken na bekendmaking van dit besluit.

Artikel 16 Beoordeling van tentamens en examenonderdelen

1. Beoordelingscijfers worden uitgedrukt in hele of halve cijfers (0 - 0,5 – 1 - – 9,5 - 10) waarbij 10 het hoogste cijfer is. In plaats van een cijfer kan voor een aantal onderdelen ook een testimonium worden verstrekt.
2. Het beoordelingscijfer 5,5 wordt niet gegeven. Het eindcijfer 5,5 wordt afgerond op een 6, echter slechts indien onafgerond ten minste een 5,5 is behaald. Indien een onderdeel subonderdelen omvat wordt met inachtneming van artikel 15 lid 1, het beoordelingscijfer bepaald als het rekenkundig gemiddelde van de resultaten der subonderdelen, waarbij in voorkomende gevallen de afronding als volgt geschiedt:
indien de uitkomst van het rekenkundig gemiddelde $\geq 4,75$ en $< 5,5$ dan resulteert het eindcijfer in een 5,0;
indien de uitkomst van het rekenkundig gemiddelde $\geq 5,5$ en $< 6,25$ dan resulteert het eindcijfer in een 6,0;
voor de overige uitkomsten van het rekenkundig gemiddelde: $< 0,25$ wordt naar beneden afgerond, $\geq 0,25$ en $< 0,75$ wordt naar 0,5 afgerond, en $\geq 0,75$ wordt naar boven afgerond.

[2] Deze maatregel is misschien te begrijpen onder “a”, maar het begrip tentamen omvat naast het schrijven van de thesis ook de verdediging. Het schrijven van de thesis staat niet gelijk aan “tentamen”. Vandaar dat daarvoor een specifieke maatregel is opgenomen.

3. Als het behalen van een voldoende voor het subonderdeel een vereiste is, wordt het resultaat voor een subonderdeel berekend gelijk een beoordelingscijfer conform artikel 15 lid 1.
Als het behalen van een voldoende voor een subonderdeel niet vereist is, vindt op het resultaat van het subonderdeel geen afronding plaats.
4. Bij de beoordeling geldt de volgende betekenis van de cijfers:
 - 10 Uitmuntend
 - 9 Zeer goed
 - 8 Goed
 - 7 Ruim voldoende
 - 6 Voldoende
 - 5 Onvoldoende
 - 4 Zeer onvoldoende
 - 3 Slecht
 - 2 Zeer slecht
 - 1 Buitengewoon slecht
5. De wijze van beoordeling is zodanig dat de geëxamineerde kan nagaan hoe de uitslag van zijn tentamen tot stand is gekomen.
6. De Examencommissie kan onder door haar te stellen voorwaarden bepalen dat niet ieder tentamen met goed gevolg afgelegd hoeft te zijn om vast te stellen dat het examen met goed gevolg is afgelegd.

Artikel 17 De nabespreking

1. Gedurende een termijn van 20 werkdagen, die aanvangt op de dag na de bekendmaking van de uitslag van een tentamen dat niet mondeling is afgenomen, kan de geëxamineerde aan de desbetreffende examinerator om een nabespreking verzoeken. De nabespreking vindt plaats op een door de examinerator te bepalen plaats en tijdstip.
2. Indien door of namens de Examencommissie een collectieve nabespreking wordt georganiseerd, kan de geëxamineerde een verzoek als bedoeld in het vorige lid pas indienen wanneer hij bij de collectieve nabespreking aanwezig is geweest en zijn verzoek motiveert, of indien hij door overmacht verhinderd is geweest bij de collectieve nabespreking aanwezig te zijn.
3. Het bepaalde in het tweede lid is van overeenkomstige toepassing, indien de Examencommissie dan wel de examinerator aan de geëxamineerde de gelegenheid biedt om zijn uitwerking te vergelijken met modelantwoorden.
4. De Examencommissie c.q. examinerator kan afwijkingen toestaan van het bepaalde in het tweede en het derde lid.

Artikel 18 Vaststelling uitslag examen

1. De geëxamineerde is voor het examen geslaagd indien alle cijfers voor de onderdelen van het examen ten minste zes bedragen en aan alle verplichtingen is voldaan.
2. Met ingang van 1 september 2015 geldt bij herkansing het hoogst behaalde resultaat. Wanneer voor een examenonderdeel een voldoende eindcijfer is behaald, mag de student voor dat examenonderdeel nog maximaal aan één tentamengelegenheid deelnemen.
3. Zowel bij de bachelor- als de masterthesis is het cijfer een afgerond gemiddelde van het oordeel van de door de Examencommissie aangewezen begeleider (eerste lezer) en examiner/examinatoren. De afronding vindt plaats conform artikel 15, lid 2 en 3.
4. Nadat alle onderdelen van het examen zijn afgenomen stelt de Examencommissie de uitslag van het examen vast. De Examencommissie is verplicht na te gaan of een judicium conform artikel 19 kan worden toegekend.

Artikel 19 Het getuigschrift en de cijferlijst

1. Ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd wordt door de Examencommissie een getuigschrift uitgereikt. Het getuigschrift wordt ondertekend door de begeleider van de thesis en door de examiner/examinatoren .
2. Aan de geëxamineerde wordt bij de uitreiking van het getuigschrift een afzonderlijke cijferlijst verstrekt.

Artikel 20 Judicium

1. Als een student uitmuntend of met genoegen heeft gepresteerd, wordt een judicium toegekend.
2. Bacheloropleidingen
 - a. Een bachelorstudent heeft met de hoogste lof (summa cum laude) gepresteerd als de student gemiddeld over alle onderdelen van het examen en cijfer van ten minste een 9 heeft behaald en voor de bachelorthesis een cijfer van ten minste een 9.
 - b. Een bachelorstudent heeft uitmuntend (cum laude) gepresteerd als hij/zij gemiddeld over alle onderdelen van het examen een cijfer van ten minste 8 heeft behaald en voor de bachelorthesis een cijfer van ten minste 8.

- c. Een bachelorstudent heeft 'met genoeg' gepresteerd als hij/zij gemiddeld over alle onderdelen van het examen een cijfer van ten minste een 7,5 heeft behaald en voor de bachelorthesis een cijfer van ten minste een 7,5.
- d. Bij de bepaling van het gemiddelde wordt de studielast per onderdeel meegewogen.
- e. Bij de bepaling van het judicium worden de door de Examencommissie verstrekte vrijstellingen niet meegewogen.
- f. Voor studenten die met de opleiding zijn begonnen in het collegejaar 2019-2020 of later geldt dat geen judicium wordt toegekend indien aan de student voor meer dan 20% van de studielast van het examenprogramma vrijstellingen zijn verleend.
- g. Voor studenten die met de opleiding zijn begonnen in het collegejaar 2019-2020 of later geldt dat geen judicium wordt toegekend indien meer dan 10% van de studielast van het examenprogramma is herkanst.

3. Masteropleidingen

- a. Voor de Educatieve-Masteropleidingen:
Een masterstudent heeft met de hoogste lof (summa cum laude) gepresteerd als hij/zij gemiddeld over alle onderdelen van het examen een cijfer van ten minste 9 en geen cijfer lager dan 8 heeft behaald.

Voor de overige Masteropleidingen:
Een masterstudent heeft uitmuntend (summa cum laude) gepresteerd als hij/zij gemiddeld over alle onderdelen van het examen een cijfer van ten 9 en geen cijfer lager dan 8 heeft behaald en voor de masterthesis een cijfer van ten minste 9.
- b. Voor de Educatieve-Masteropleidingen:
Een masterstudent heeft uitmuntend (cum laude) gepresteerd als hij/zij gemiddeld over alle onderdelen van het examen een cijfer van ten minste 8 en geen cijfer lager dan 7 heeft behaald.

Voor de overige Masteropleidingen:
Een masterstudent heeft uitmuntend (cum laude) gepresteerd als hij/zij gemiddeld over alle onderdelen van het examen een cijfer van ten minste 8 en geen cijfer lager dan 7 heeft behaald en voor de masterthesis een cijfer van ten minste 8.
- c. Voor de Educatieve-Masteropleidingen:
Een masterstudent heeft 'met genoeg' gepresteerd als hij/zij gemiddeld over alle onderdelen van het examen een cijfer van ten minste 7,5 heeft behaald.

Voor de overige Masteropleidingen:

Een masterstudent heeft 'met genoeg' gepresteerd als hij/zij gemiddeld over alle onderdelen van het examen een cijfer van ten minste 7,5 heeft behaald en voor de masterthesis een cijfer van ten minste een 7,5.

- d. Bij de bepaling van het gemiddelde wordt de studielast per onderdeel meegewogen.
 - e. Bij de bepaling van het judicium worden de door de Examencommissie verleende vrijstellingen niet meegewogen.
 - f. Er wordt geen judicium toegekend als aan de student vrijstellingen zijn verleend ter waarde van 20% of meer van het totaal aantal ECTS-credits van de master.
 - g. Voor studenten die met de opleiding zijn begonnen in het collegejaar 2019-2020 of later geldt dat geen judicium wordt toegekend indien meer dan 10% van de studielast van het examenprogramma is herkanst.
4. In uitzonderlijke gevallen kan de Examencommissie een judicium verlenen bij gemiddelden en/of bij cijfers die afwijken van de in de voorgaande leden genoemde gemiddelden en/of cijfers.

Artikel 21 Beroep

1. Een student die bezwaar heeft tegen de behandeling tijdens het afleggen van een mondeling tentamen en/of de beoordeling daarvan, tegen de beoordeling van een schriftelijk tentamen of werkstuk, of, tenslotte tegen de behandeling tijdens een examen en/of de beoordeling daarvan, kan een bezwaar indienen bij de Examencommissie. De Examencommissie antwoordt de klager binnen 6 weken na indiening van het bezwaar. Indien dit antwoord naar het oordeel van de klager geen bevredigende oplossing biedt kan de student binnen 6 weken na de datum waarop de Examencommissie het besluit heeft genomen een schriftelijk en gemotiveerd beroep instellen bij het College van Beroep voor de Examens.
2. Alvorens een beroep als bedoeld in lid 1 in te stellen, dient de student zijn bezwaar kenbaar te maken bij degene, die het tentamen/werkstuk/examen heeft afgenomen c.q. beoordeeld.
3. De docent bewaart de kopieën van de tentamens tot minimaal twee jaar na de datum waarop de uitslag is vastgesteld. Daarna dienen deze documenten te worden vernietigd.
Theses en andere eindwerkstukken die met goed gevolg zijn afgelegd dienen minimaal zeven jaar door de instelling bewaard te worden.
4. Indien een student bij de Examencommissie een verzoek of klacht indient waarbij een examiner betrokken is die lid is van de Examencommissie, neemt de betrokken examiner geen deel aan de behandeling van het verzoek of de klacht.

Artikel 22 Wijzigingen van deze Regels en Richtlijnen

Geen wijzigingen vinden plaats die van toepassing zijn op het lopend studiejaar, tenzij de belangen van examinandi of geëxamineerden hierdoor redelijkerwijs niet worden geschaad.

Artikel 23 Niet-voorzienne gevallen

1. De Examencommissie is bevoegd om in geval van onbillijkheden van overwegende aard in individuele gevallen ten voordele van de student een uitzondering te maken op de Regels en Richtlijnen.
2. In gevallen waarin de Regels en Richtlijnen niet voorzien, beslist de Examencommissie.

Artikel 24 Inwerkingtreding

Deze Regels en Richtlijnen treden in werking op 1 september 2019.

Aldus vastgesteld door de Examencommissie op 17 april 2019.